GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 24. Mercurĭ 30 Ianuariu (11 Februariu) 1885.

Din causa S-tei sĕrbătorĭ de Mercurĭ, ḍiarulŭ nu va apăré decâtŭ Joi.

Braşovŭ, 29 Ianuariu (10 Febr.) 1885.

Până în momentulŭ acesta n'avemŭ nicĭ o scire despre rĕspunsulŭ ministrului de justiţiă Pauler la interpelarea lui Blasiu Orban. Probabilŭ că se lucréză la proiectulŭ de lege, prin care ministrulŭ voiesce sĕ facă o surprisă nu numai mamelucilorŭ, ci şi oposiţiunalilorŭ cu gura mare, ca sĕ aibă şi acestia o bucuriă, după ce în alte privinţe nu potŭ dobêndi nicĭ unŭ succesŭ realŭ în parlamentŭ faţă cu falanga puternică a d-lui Tisza.

Până ce se va pronunţa marele cuvêntŭ ministerialŭ în cestiunea strămutărei juriului din Sibiiu, credemŭ că va fi bine sĕ citămŭ şi opiniunile ḍiarelorŭ de căpeteniă oposiţiunale în acéstă însemnată şi delicată cestiune a libertăţii pressei, pentru că numai astfelŭ vomŭ puté probá, că tóte presupunerile nóstre se împlinescŭ şi că avemŭ de a face în adevĕrŭ cu-o acţiune a maghiarismului violentŭ în contra românismului din Ardélŭ.

Foile oposiţiunei maghiare acusă mereu regimulŭ actualŭ pentru tendinţele sale reacţiunare, ilŭ acusă că vinde Némţului interesele naţiunei şi că calcă libertăţile publice numai spre a face pe voiă celorŭ dela Viena; ilŭ acusă în fine că lăţesce corupţiunea în ţéră. Mai alesŭ cei din stânga estremă se fălescŭ la orĭce prilegiu cu aceea, că ei representă principiele democratice faţă cu reacţiunarulŭ Tisza. Chiar acum a hotărîtŭ clubulŭ partidei independente şi dela 1848 de a respinge proiectulŭ de reformă a camerei magnaţilorŭ, fiindcă „stă în contraḍicere cu principiile democratice.“

Ei bine, aceştĭ pretinşĭ liberalĭ şi democraţĭ ungurĭ devinŭ mai reacţiunarĭ decâtŭ reacţiunarulŭ Tisza, îndată ce este vorba de sugrumarea vieţei naţionale a Româniloŭ şi a celorlalţĭ Nemaghiarĭ, carĭ n'arată nicĭ cea mai mică dorinţă de a se contopi în cazanulŭ celŭ mare cu paprică de Debreţinŭ şi Seghedinŭ.

Cea mai bună probă despre acésta ni-o dă atitudinea foilorŭ principale oposiţiunale în afacerea strămutărei juriului din Sibiiu suscitată de Blasiu Orban.

Este caracteristicŭ modulŭ cum argumentéză oposiţiunalii ungurĭ în favórea politicei, ce-o urmăresce cabinetulŭ Tisza în contra pressei nóstre. Ei apĕră instituţiunea juraţilorŭ, dér adaugŭ cu alte cuvinte, că acésta instituţiune trebue sĕ esiste numai pentru cei ce representă principiulŭ egemoniei maghiare.

Organulŭ oposiţiunei moderate „Peşti Naplo“ accentuéză, că în justiţiă principiulŭ celŭ mai de frunte trebue sĕ fie „apĕrarea ideii de statŭ.“ Noi scimŭ ce va se ḍică acésta din esperiinţă. Celorŭ ce nu sciu fie-le ḍisŭ, că aicĭ nu e vorba de apĕrarea statului şi a pacĭnicei desvoltărĭ a locuitorilorŭ lui, ci numai şi numai de apĕrarea ideilorŭ celorŭ ce conducŭ statulŭ. Dacă spre esemplu aceştia susţinŭ, că Românulŭ nu póte fi patriotŭ bunŭ până ce nu cunósce literatura maghiară şi dacă se găsesce vr'unulŭ, care sĕ se opună părerii celorŭ dela putere, atuncĭ se ivesce casulŭ atinsŭ de „Peşti Naplo“, ca justiţia sĕ sară în apĕrarea acestei păreri.

Nu instituţiunea juraţilorŭ, ḍice „Peşti Naplo“, ci numai guvernulŭ şi neprevederile lui suntŭ de vină la tóte. Guvernulŭ a împărţitŭ la 1871 aşa de rĕu cercurile judecătoresci şi n'a modificatŭ acéstă împărţire atuncĭ când s'a introdusŭ noulŭ codice penalŭ. „Astfeliu,“ adauge „P. Naplo,“ guvernulŭ a făcutŭ possibilŭ, ba a contribuitŭ chiar, ca idea de statŭ maghiarŭ sĕ fie aşa de scandalosŭ şi de greu vătămată prin verdictele de achitare ale juriului din Sibiiu sub masca esercitiului puterei judiciare ungare.“

„Décă curţile cu juraţĭ“ continuă numita fóiă, „vorŭ fi concentrate în oraşele de căpeteniă (ungurescĭ) din Ungaria şi Transilvania, atuncĭ cutezămŭ a susţiné, că apĕrarea energică a ideei de statŭ va fi în mânĭ multŭ mai bune, décă sêmţulŭ de dreptate ofensatŭ alŭ *societăţii naţionale* se va puté esprima în oraşele capitale ale ţĕrei imediatŭ prin juraţĭ în verdictulŭ lorŭ, decâtŭ décă apĕrarea va fi încredinţată formelorŭ mórte ale judecătorului de profesiune, la care nu vomŭ puté aflá puterea impunĕtóre, şi, *de va fi de lipsă, şi nimicitóre a acestei idei.* Suntemŭ curioşĭ a vedé ce felŭ de scandalurĭ mai sunt de lipsă, pentru ca guvernulŭ sĕ nu pregătéscă reacţiunea, dér sĕ-şĭ împlinéscă datoria faţă cu onórea naţională şi idea de statŭ maghiarŭ.“

In acelaşŭ sensŭ vorbesce şi organulŭ celorŭ din stânga estremă „Egyetértes,“ cu a cărui articulŭ s'au declaratŭ aşa de mulţumite ḍiarele guvernului.

„Pentru toţĭ politicii noştrii — ḍice „Egyetértés“ — este unŭ adevĕrŭ constatatŭ, că ordinea nóstră socială şi de statŭ are încă părţĭ forte gingaşe, faţă cu cari, lăsându-se deplină libertate agitaţiunei, s'ar nimicĭ possibilitatea unei pacinice desvoltărĭ şi s'ar sguduí orĭ-ce siguritate a organisaţiunei statului. Nicĭ unŭ statŭ n'a renunţatŭ vreodată ca sĕ se îngrijéscă în faţa unorŭ astfeliu de pericule pentru mijlócele necesare de apĕrare. Anglia s'a îngrijitŭ în totdéuna, ca se sisteze activitatea acelorŭ curţĭ cu juraţĭ, carĭ au devenitŭ mine esplosibile ale conjuraţiunei contra statului. Şi statulŭ maghiarŭ acum de curêndŭ alcătuitŭ nu póte renunţá la unŭ mijlocŭ, de care se folosesce din când în când Anglia.....“

„Nu voimŭ sĕ despreţuimŭ pericolulŭ agitaţiunii daso-romane. Românii vorŭ puté sĕ-şĭ continue passivitatea mai departe, precum facŭ de 17 anĭ totŭ cu mai puţinŭ succesŭ, ei vorŭ puté şi în viitorŭ sĕ scrie cu destulă (?) libertate şi vomŭ fi cu cruţare şi faţă cu neactivitatea lorŭ; dér satisfacţiunea sĕ n'o aibă, ca libertatea crimelorŭ lorŭ în contra statului sĕ fie publicată şi sancţiunată prin sentinţe judecătorescĭ ale tribunalelorŭ statului maghiarŭ în numele lui Dumneḍĕu şi alŭ Regelui.“

Intrebămŭ acum pe orĭce omŭ nepreocupatŭ şi iubitorŭ de adevĕrŭ, care cunósce numai câtŭ de puţinŭ relaţiunile din acestŭ statŭ, dacă, după ce a cetitŭ părerile foilorŭ oposiţionale în cestiunea strămutării juriului din Sibiiu, nu este convinsŭ, că aceste foi pledéză în deplinŭ acordŭ cu ḍiarele guvernamentale pentru luarea de mĕsuri esceptionale reacţiunare faţă cu Românii?

Dér facă Ungurii oposiţiunalĭ şi guvernamentalĭ, ce vorŭ crede de lipsă şi ce au făcutŭ de 17 anĭ încóce fără ca sĕ aducă nicĭ celŭ mai micŭ folosŭ statului şi popórelorŭ lui, ér noi sĕ nu uitămŭ de a face din parte-ne ceea ce este sânta nóstră datoriă, ca cetăţenĭ lealĭ şi ca Românĭ adevĕraţĭ!

—o—

CRONICA POLITICĂ.

Diarele rusescĭ, carĭ pĕtrundŭ mai multŭ séu mai puţinŭ în misteriile politicei cancelarului germanŭ faţă cu Rusia, îşĭ ridică din cândŭ în cândŭ vocea lorŭ şi o spunŭ curatŭ că politica, ce-o urmăresce Bismarck cu privire la Rusia nu este nicĭdecum bună şi ele tare sĕ temŭ, că Bismarck nu âmblă după altceva, decâtŭ sĕ păcăléscă pe Rusia, unde numai póte. Acéstă temere legitimă şi-o arată ḍiarulŭ „Sovremennyja Jsvestya“ din Moscva într'unŭ articolŭ dela 6 Februariu, în care ḍice, că politica lui Bismarck i-se pare periculósă pentru integritatea Rusiei europene, căcĭ dacă va puté isbuti Bismarck cu planulŭ, de a fundá unŭ mare imperiu orientalŭ între Dunăre, Marea adriatică, Marea négră şi Archipelagulŭ grecescŭ, de ce sĕ nu-şĭ îndrepteze imperiulŭ celŭ nou privirile sale asupra Nistrului cu Odessa, Volhinia şi Podolia? Rusia după polita lui Bismarck sĕ se mulţăméscă cu Mervulŭ şi cu Armenia turcéscă. Şi ḍiarulŭ „Ruscaja Myssl“ (Ideile rusescĭ), care urmăresce totŭ acea politică ca şi fóia lui Acsacov, este forte emoţiunatŭ pentrucă Rusia sĕ plécă dinaintea alianţii Germanii cu Austria, care o slăbesce. Totuşĭ acestŭ ḍiarŭ esplică slăbiciunea cea închipuită dintr'o politică slabă. Deşi adauge „R. M.“ o premenire a diplomaţiei n'ar puté restitui prestigiulŭ perdutŭ, totuşĭ relaţiunile esterióre ale Rusiei le-ar puté modifica în modŭ corĕspunḍĕtorŭ demnităţii naţionale.

*

Prin cercurile bonapartistice din Parisŭ circuléză faima, că regele Italiei nu din consideraţiunĭ familiare ci din consideraţiunĭ politice n'a vrutŭ sĕ priméscă pe cumnatus'o Iérôme Napoleonŭ. Din causă că prinţulŭ Jérôme a făcutŭ o visită lui Kossuth, guvernulŭ Italianŭ redică obiecţiunĭ în contra primirii prinţului din partea regelui pentru ca sĕ nu sĕ dea Austriei ocasiune la observaţiunĭ. Incâtŭ acestea suntŭ adevĕrate séu nu cu positivitate nu putemŭ sci, dar „Presse“ ḍice că totŭ comunicatulŭ este o invenţiune tendenţiósă. Orĭcum Italienii trebue sĕ se feréscă sĕ nu supere cu tóte flécurile pe puterniculŭ lorŭ vecinŭ, că tocmai acum au lipsă de sprijinulŭ moralŭ alŭ Austriei spre a-şĭ puté ajunge scopurile politicii lorŭ coloniale.

*

Francia, Anglia şi acuma şi Italia suntŭ ocupate cu rĕsbóie în ţĕrĭ depărtate. Mai alesŭ Francia se bălăbănesce mereu cu Chinesii din Tonching şi acuma de o vreme încóce a luatŭ parte la lupta pe faţă cu marele imperiu chinesescŭ. De curêndŭ trupele francese au făcutŭ nisce operaţiunĭ în contra Lang-Sonului, carĭ au fostŭ încununate de succese frumóse. Generalulŭ Brière, care a condusŭ acéstă espediţiune în contra acestui oraşŭ a ocupatŭ tabĕra chinesécă dela Dong-Song şi au respinsŭ trupele împĕrătescĭ peste drumulŭ Mandarinilorŭ. Acésta espediţiune ce o făcŭ Brière sĕ póte numí o espediţiune de descoperire, pentru că în acestea locurĭ n'a mai călcatŭ nicĭ unŭ europénŭ. Armata francesă a avutŭ de a învinge în aceste locurĭ necunoscute şi neumblate greutăţile cele mai marĭ. Nu numai tunurile, muniţiunea, proviantulŭ, dar prin unele locurĭ au trebuitŭ sĕ fie transportată după trupe şi apa. Ele au trebuitŭ sĕ facă drumŭ prin pădurĭ seculare şi peste stâncile munţilorŭ. Greutăţile terenului, cu carĭ au sĕ se lupte Francesii suntŭ cu multŭ mai marĭ, decâtŭ lupta cu trupele împĕrătescĭ, care la Dong-Song n'au făcutŭ tocmai mare resistenţă. Acum trupele francese se află numai marşŭ de două ḍile dela Lang-Song, dar au trebuinţă de repausŭ şi de proviantŭ, mai înainte de a puté continuá operaţiunile: Suntŭ dóue fortăreţe Lang-Song şi Tat-Ke, pe carĭ trebue se le ocupe Francesii şi atuncĭ vorŭ avé pace şi linişte la rĕsăritulŭ Tonchingului din partea Chinesilorŭ. In luptele din urmă Chinesii avură 200 de morţĭ, între carĭ se află mai mulţĭ Mandarinĭ şi unŭ oficerŭ europénŭ. In luptele dela 25 Ianuariu până la 1 Februariu n. Chinesii avură morţĭ şi răniţĭ 700 de ómenĭ. Acuma Francesii se silescŭ cu totdeadinsulŭ sĕ pună capĕtŭ câtŭ mai curêndŭ acestei espediţiunĭ coloniale, ca sĕ nu sĕ nască vr'o încurcătură în Europa şi ei sĕ fie încurcaţĭ în China şi sĕ nu pótă luá parte activă, cum ar dori Bismarck sĕ-şĭ facă mendrele sale pe socotéla Francesilorŭ.

—o—

Din dieta Ungariei.

In ședința dela 7 Februariu n. deputatulŭ Alexandru Csanady a adresatŭ ministrului președinte următórea interpelare:

Are d. ministru președinte Coloman Tisza cunoscință despre aceea, că în anulŭ 1875 d. Coloman Tisza, ca conducĕtorŭ alŭ opozițiunei de atuncĭ și-a vêndutŭ principiele sale politice numai ca cu prețulŭ lorŭ sĕ ajungă în fotoliulŭ de ministru (Mare ilaritate), și că, spre a espia crimele sale antinaționale și nepatriotice comise prin acéstă apostasiă, făcù o declarațiune în spiritulŭ și sensulŭ, că elŭ numai de aceea a acceptatŭ ministeriulŭ pe basa, condamnată și blestemată de elŭ, a afacerilorŭ comune, pentruca:

1). Sĕ restabiléscă echilibrulŭ între veniturile și cheltuelile statului;

2). Fiindcă prin aceea, că a acceptatŭ ministeriulŭ pe basa afacerilorŭ comune, n'a renunțatŭ la principiile sale patriotice, ce le profesá în trecutŭ, ci numai le-a pusŭ la-o parte, respective le-a atêrnatŭ de cuiu;

3). Dacă d. ministru președinte Coloman Tisza are cunoscință despre ceea ce a ḑisŭ acum ḑece anĭ ca conducĕtorŭ alŭ opozițiunei de atuncĭ, îlŭ întrebŭ:

Este d. ministru președinte înclinatŭ sĕ'șĭ ia josŭ din cuiu principiile sale politice puse la o parte, adecă este înclinatŭ sĕ între érășĭ pe arena de luptă — și când? — pentru redobêndirea independenții și neatêrnării națiunei? Căcĭ cine vrea sĕ fie luatŭ în seriosŭ, trebue sĕ'șĭ împlinéscă cuvêntulŭ datŭ, promisiunea sa. (Mare ilaritate).

Interpelarea s'a înmânatŭ ministrului președinte.

——o——

Interpelarea d-lui Vajda.

Clușiu, în Faurŭ 1885.

Moțiunea ce a cetit'o d. Vajda în adunarea generală a comitatului Coșiocnei în contra reuniunilorŭ de maghiarisare este în resumatŭ următórea:

Considerândŭ că buna înțelegere între naționalitățĭ condiționéză viitorulŭ patriei maghiare;

Considerândŭ că la începutulŭ erei constituționale, câtŭ timpŭ s'a ținutŭ sémă de acéstă bună înțelegere, s'a observatŭ că poporele trăiau frățesce, pe când acum tóte legile au devenitŭ pentru noi litere mórte și suntem reduşĭ la zero;

Considerândŭ că diferitele reuniunĭ maghiare caută sĕ ne desnaționaliseze și că din ele facŭ parte și funcționarii, ceea ce va deștepta pasiunile, ura de rassă și va pregăti terenulŭ pentru evenimente vĕtămătóre în viitorŭ;

Considerândŭ că orice națiune numai în limba sa proprie se póte cultiva și că forțatŭ nimenea nu învață bucurosŭ limba maghiară, că și dacă o învață nu i sĕ dă funcțiune, căcĭ și puținii funcționarĭ românĭ carĭ mai suntŭ se pensionéză inlocuindu-se cu Ungurĭ, silindŭ pe Românĭ a'șĭ părăsi patria, că în privința bunei înțelegerĭ ar puté face multŭ foile publice maghiare, dacă arŭ înceta cu suspicionările și defăimările lorŭ față cu Românii, stabilindu-se egalitatea și dreptatea între Românĭ și Maghiarĭ, ér nu tractêndu-se Românii ca nisce fii vitregĭ;

Considerândŭ că reuniunile de maghiarisare au ațîțatŭ ura de rassă, ceea ce e opritŭ prin lege;

Considerândŭ că intențiunea ca părintéscă a M. Sale monarchului e ca interesele tuturorŭ naționalităților sĕ fie respectate;

Propune următórea moțiune:

1. Congregațiunea sĕ róge ministerulŭ a face dispozițiunile de lipsă, ca reuniunile maghiarisătóre sĕ înceteze cu turburarea bunei înțelegerĭ dintre fiiĭ patriei;

2. Ce privesce reuniunea, ce se va înființa în Transilvania, sĕ fie rugatŭ comitetele supremŭ, ca împreună cu alțĭ bărbațĭ destinșĭ din congregațiune sĕ capaciteze pe urḑitorii aceleia și de nu ar isbuti, atuncĭ sĕ róge ministerulŭ a nu aproba statutele acestei societățĭ;

3. Sĕ fie oprițĭ prin comitatŭ oficialii municipalĭ de a participa la astfelŭ de societățĭ;

4. Sĕ se róge tóte municipiile ca sĕ susțină representațiunea, ce se va face și totodată moțiunea acésta motivată sĕ se inducă în protocolŭ.

Sórtea acestei propunerĭ o cunóscemŭ; ea a fostŭ respinsă, rĕmânêndŭ ca Sisifii din Clușiu sĕ rostogoléscă pétra maghiarisării până se vorŭ obosi și vorŭ vedea că — s'au făcutŭ de rîsŭ și de batjocură.

——o——

Situațiunea în Sudanŭ.

Cele mai nouĕ scirĭ sosite în Londra de pe câmpulŭ de rĕsboiu din Sudanŭ comunică, că edificiulŭ guvernamentalŭ din Chartum pare a fi distrusŭ, deorece nicĭ unŭ steagŭ nu flutură pe elŭ. Wilson, care fusese trimisŭ înaintea Chartumului sĕ ia informațiunĭ despre Gordon, a comunicatŭ generalului Wolseley, că pe bordulŭ steamerului a avutŭ unŭ mortŭ și cincĭ rănițĭ. Despre Gordonŭ încă totŭ nu se scie nimicŭ. Se ḑice, că s'ar fi închisŭ în biserică cu cățiva Grecĭ. Poporațiunea pe amêndoi litoralii Nilului a trecutŭ în partea Mahdiului. Unŭ solŭ alŭ acestuia sosi la 29 Ianuariu n. la Wison, căruia îi spuse că Mahdiulŭ îlŭ provócă pe elŭ și pe Englesĭ sĕ se predea și sĕ se facă mohamedanĭ, căcĭ în casŭ contrarŭ îi va nimicĭ. Generalulŭ Wolseley a trimisŭ solĭ sĕ se informeze mai de apróре despre sórtea lui Gordonŭ. Din Corti a sositŭ proviantŭ în Gubat pentru Englesĭ. Metammehulŭ e ocupatŭ de vr'o 2000—3000 de rebelĭ.

Guvernulŭ englesŭ a datŭ generalului Wolseley, printr'unŭ comunicatŭ oficialŭ, deplină libertate de acțiune și îi va acorda orĭce sprijinŭ ce va cere, căcĭ generalulŭ e hotărîtŭ sĕ libereze cu orĭ ce prețŭ pe Gordon, dacă va mai fi în viĕță. Ḑiarele din Londra aprobă cu mulțămire acésta hotărîre a guvernului. Totdeodată consiliulŭ de miniștri a cerutŭ lui Wolseley sĕ raporteze, de ce mijlóce ar avé trebuință ca sĕ mântuiéscă pe Gordon și sĕ apere Egiptulŭ. Se crede că Wolseley va merge, de va fi posibilŭ, spre Berber, de unde va esecutá luarea Chartumului din mânile Mahdiului.

——o——

Procesulŭ de pressă alŭ „Tribunei."

(Urmare, după »Tribuna.«)

Dacă dar autorulŭ articolului incriminatŭ, în care lucră datorința publicistului în consonanță cu aceea a membrilorŭ unei naționalitățĭ egalŭ îndreptățite a Ungariei, luptă în contra unei încălcărĭ a dreptului acordatŭ prin lege, a dreptului de a'șĭ puté folosi limba națională la judecătorii, dacă în acéstă încălcare privesce o parte a mĕsurilorŭ carĭ se aplică în Ungaria pentru a despoia naționalitățile nemaghiare de consciința lorŭ națională — nu'i e permisŭ óre sĕ privéscă — fără de a fi pedepsitŭ — în aceste mĕsurĭ unŭ atacŭ asupra vieții naționalităților nemaghiare? Nu e silitŭ óre a atrage atențiunea la consecuențele cele mai extreme, de care trebue sĕ ne temem că vor fi produse prin lupta provocată în mod necesar de acest atacŭ? Intrebŭ, d-lorŭ jurațĭ, póte-i-se face aceluia imputarea a fi provocatŭ însușĭ nenorocirea, care dă expresiune temerii sale că se va întâmpla ceva, ce lui i se pare a fi o nenorocire, și descrie totodată acéstă nenorocire? Póte-i-se imputa unui astfelŭ de om, că a provocatŭ elŭ însușĭ acéstă nenorocire séu că a agitatŭ pentru a o provoca?

Séu — pentru ca sĕ ilustrez aceste cuvinte prin unŭ exemplu —: Eu vĕd stândŭ lângă o bute cu prafŭ pe unŭ omŭ cu luminarea. Din unŭ motivŭ óre-care nefiindŭ în posiția de a-l depărta de butea cu prafŭ cu putere fisică, — póte totușĭ până la dênsulŭ sĕ pătrundă vocea mea și eu îi descriu cu colorile cele mai vii nenorocirea ce s'ar nasce, décă ar cădea o scênteiă în pulverea din bute. Décă însĕ pe lângă tóte acestea cade totușĭ o scânteiă în butea cu pravulŭ, póte-mi-se împuta mie, că eu l'așŭ fi ațîțatŭ la acésta? Ce altă a făcutŭ autorulŭ articolului încriminatŭ? El descrie eventualitățile ce s'ar nasce cu sila după părerea sa ca o urmare a procederei în contra naționalităților nemaghiare. El descrie cu colorĭ negre, ceea ce vede că urméză, regretă și-șĭ exprimă temerea în forma unei îngrijirĭ. Elŭ ḑice: Décă atacurile îndreptate în contra naționalităților nemaghiare se vorŭ continua, urmarea desastrósă neapĕrată a acestorŭ atacurĭ e dușmănia îndreptată în contra atacătorului acestorŭ naționalitățĭ, carĭ s'ar împărtăși apoi de silă la unŭ actŭ, ce arŭ resulta din acéstă dușmăniă.

Eu credŭ decĭ — și mi se pare că cu totŭ dreptulŭ — că în acésta e de a se privi o recercare de a nu mai continua atacurile îndreptate în contra naționalităților nemaghiare și în acéstă credință suntŭ întăritŭ și mai tare prin cuvintele: »Suntŭ orbițĭ de cea mai deplină orbiă Maghiarĭĭ, décă n'o înțelegŭ acésta și mai alesŭ cândŭ e vorba, nu de noi . . . . de Germanii cari . . .« Acela însă, care declară indicarea la dușmăniă dintre Maghiarĭ și naționalitățile de altă limbă, o consideră ca o agitare menită a provoca acéstă dușmăniă, acela — ca sĕ revinŭ la exemplulŭ de mai nainte — mĕ póte învinovățĭ și pe mine ca pe unŭ omŭ care așŭ fi provocatŭ la producerea explosiunii pe omulŭ de lângă butea cu pulbere prin descrierea pericolului. Abstrăgândŭ însĕ dela acésta, — o provocare ațîțătórea nu subverséză nicĭ din causă că așa ceva nu se ḑice prin nicĭ unŭ cuvêntŭ alŭ articolului.

Dacă acum vre-unŭ interpretŭ cutezătorŭ, — făcêndŭ silă cuvintelorŭ articolului încriminatŭ, — ar puté scóte din elŭ, celŭ puținŭ după părerea sa, vre-o provocare agitătóre și în acestŭ casŭ ar trebui sĕ se urmeze dispozițiilorŭ § 75 alŭ legii penale care ḑice: Ca crime suntŭ a se privi numai fapte sĕvêrșite cu propusŭ. — Aceeașĭ are valóre și despre delicte. Intr'u adevĕrŭ ar fi a ḑice o calumniă, dacă ar voi cineva sĕ-i impute pe basa unei astfelŭ de interpretărĭ provocare agitatorică vrednică de pedépsă, — autorului. In acestŭ casŭ i-s'ar octroá autorului nu numai o faptă punibilă, ci și propusulŭ pentru acéstă fapte. Nu aceea ce unŭ interpretŭ prea zelosŭ stórce din articolŭ, ci aceea ce a cugetatŭ autorulŭ, aceea ce i-a fostŭ în propusŭ, are sĕ servéscă la judecarea faptei. Deérece însĕ nicĭ unŭ cuvêntŭ nu cuprinde vre-o provocare, vre-o agitare, din nenorocire e cu putință de a presupune, că autorulŭ a avutŭ propusulŭ de a fi ațîțatŭ spre o lucrare oprită prin lege, și cu atâtŭ mai puținŭ spre rĕsturnarea existenței de statŭ a Ungariei.

De sine se înțelege, că întocmai lipsesce orĭ-ce îndreptățire de a împute acestŭ propusŭ redactorului „Tribunei," d-lui Cornelŭ Popŭ Păcurarŭ, abstragêndŭ de la aceea, că la acestŭ acusatŭ, care preste totŭ ar veni în combinațiă numai ca ajutorŭ, lucrurile arŭ sta altcum. D-lŭ Popŭ Păcurarŭ ar fi numai atuncĭ a se pedepsi dacă elŭ ar fi avutŭ propusulŭ de a provocá séu mijlocĭ ușurarea sĕvêrșirii unui delictŭ, dacă decĭ dênsulŭ în publicarea articolului ar fi recunoscutŭ sĕvêrșirea unui delictŭ și pe acela cu tóte aceste nu l'a împedecatŭ. Deórece însă prin lipsa faptică din cuvintele articolului a unei provocărĭ ațîțătóre e exclusă și posibilitatea uvei astfelŭ de cunoscințe, și de-órece nu se póte presupune, că d-lŭ Popŭ Păcurarŭ aparține acelorŭ interpreţĭ, carĭ totușĭ voiescŭ sĕ descopere în articolŭ ațîțare, astfelŭ la nicĭ unŭ casŭ nu se póte recunósce ca vinovatŭ în sensulŭ legii penale. De-órece acusarea susține, că prin publicarea articolului încriminatŭ s'a comisŭ delictulŭ de agitațiune provĕḑutŭ în § 163 alŭ legii penale, mĕ simtŭ datorŭ a cercetá mai cu din adinsŭ acéstă parte din lege. §. 173 alŭ legii penale ḑice (citesce textulŭ legii): în § 173 suntŭ enumĕrate precisŭ și taxativŭ delictele, ce urméză a se pedepsí ca agitárĭ. Totŭ astfelŭ suntŭ indicate cu precisiune și obiectele acestorŭ delicte, de exemplu: ordinea succesiunii pe tronŭ, puterea obligătóre a legii, legătura dintre ambele state ale monarchiei etc.

Precum vedemŭ acum, nicĭ unulŭ dintre aceste obiecte nu intră în cerculŭ cestiunilorŭ discutate în articolŭ, și érășĭ, de altă parte fapta, de care actulŭ de acusare învinovățesce articolulŭ, adecă agitarea pentru rĕsturnarea statuluĭ ungarŭ, nu este dintre faptele enumĕrate în § 173 a legii penale. Luândŭ însĕ în considerare, că după § 1 alŭ legii penale numai aceea faptă e crimă orĭ delictŭ, pe care legea o declară ca atare, mai luândŭ apoi în considerare, că numai paragrafulŭ citatŭ în actulŭ de acusare póte sĕ fie luatŭ dreptŭ basă pentru sentință, acusațĭĭ nu potŭ sĕ fie condamnațĭ chiar și numai pentru motivulŭ, că n'au fostŭ acusațĭ de nicĭ una dintre faptele declarate în § 173 dreptŭ delicte, ér de altă parte fapta, pentru care suntŭ acusațĭ, nu e cualificată în § 173 dreptŭ delictŭ.

D-lorŭ jurațĭ! Incheiu decĭ expunerile mele cu rugarea adresată d-vóstră, sĕ vĕ aducețĭ aminte la pronunțarea verdictului de sentința, pe care marele patriotŭ, Stefan Széchenyi a pronunțat'o în anulŭ 1842 în academia ungurésca de sciințe: »Pe vecĭnicĭulŭ D-ḑeu! nu este óre orĭ și care fiu de altă limbă alŭ Ungariei silitŭ de a privĭ cu ceva multŭ mai multŭ decâtŭ susținerea legală a limbii maghiare în tóte acele încercărĭ, prin care cei pripițĭ vorŭ sĕ rĕspândéscă naționalitatea nóstră și sĕ ne asigureze astfelŭ existența națională! Sĕ ne dămŭ sémă: cine óre sufere fără de a resistă sĕ i-se scóță cu puterea măcarŭ unŭ firŭ de pĕrŭ? Noi Maghiarii, amŭ suferĭ noi óre dacă vre-o putere ar voĭ sĕ ne siluiască într'unŭ procesŭ atâtŭ de scurtŭ, mai alesŭ când forma în care ar face-o acésta ar fi atâtŭ de puținŭ atrăgĕtóre? Ne-amŭ supune noi óre unei poruncĭ, ne-amŭ supune chiar unei legĭ, care deși nu ar cere tocmai trădare față cu națiunea, însĕ în aplicarea ei, mai alesŭ ținêndŭ sémă de neîncrederea multora, ar fi tiranică?« Acéstă iubire de dreptate sĕ vĕ conducă în pronunțarea verdictului d-vóstrĕ.

Vice-procurorulŭ **Tribus** e uimitŭ de a auḑi, că articolulŭ încriminatŭ ar vré binele Ungariei și ar fi unŭ actŭ de prietiniă. Acésta de sigurŭ că nu s'ar puté scóte din articolŭ. Și despre aceea n'ar puté exista nicĭ o îndoială, că articolulŭ nu conține o părere, ci o provocare. Dacă se ḑice în elŭ, că Românii arŭ trebuí sĕ păndéscă spre a-i face statului unguresc pretutindenea dușmanĭ, apoi acésta de sigurŭ e o provocare. Dacă acusatulŭ și apĕrătorulŭ susținŭ, că acésta e adevĕratŭ numai încâtŭ privesce alternativa amintită în articolŭ: orĭ trebue sĕ se stingă orĭ ce viață nemaghiară, orĭ trebue sĕ péră statulŭ ungurescŭ, apoi acésta ar fi trebuitŭ sĕ se insemne prin o observare premergătóre. Dér în articolŭ alternativa acésta e pusă ca faptă nu ca ipotesă. Mai departe e o provocare și o ațîțare, dacă se ḑice, că Sasii trebue sĕ îndemne pe Germania, sĕ detragă Maghiarilorŭ simpatiele lorŭ. Acusatulŭ a mai accentuatŭ, că acusa ar reclama în contra terminilorŭ »dușmăniă órbă« din articulŭ. Pentru statulŭ ungurescŭ și pentru procurorŭ nu e însĕ importantŭ, dacă cineva în lăuntrulŭ sĕu cugetă dușmănesce séu ba. Nu e vorba de sentimentŭ. Altmintrelea însĕ stă lucrulŭ, îndată ce sentimentulŭ dușmănescŭ se esprimă în acțiunĭ. Póte fi cestiune de părere, dacă unŭ Sasŭ în Viena séu unŭ Românŭ ardeleanŭ în Bucurescĭ, întrebatŭ fiindŭ cum stau lucrurile în Ungaria? rĕspundŭ: merge rĕu. Dér cu totulŭ deosebitŭ de unŭ astfelŭ de rĕspunsŭ este provocarea, de a face dușmanĭ. Acusatulŭ îmĭ mai imputá că lașŭ fi ținêndŭ atâtŭ de șiretŭ, încâtŭ ar voi sĕ mituéscă pe judecătorii sei. Nu pe judecătorii sĕi a voitŭ sĕ-i mituéscă, căcĭ atuncĭ când a scrisŭ articlulŭ, încă n'a sciutŭ dacă va fi acusatŭ. Décă însĕ dă espresiă regretului sĕu, că viața nemțéscă stă sĕ se stingă aici, atuncĭ evidentŭ că umblă după simpatiile Sasilorŭ. Dlŭ apĕrătorŭ, mĕ miră că a luatŭ în considerațiă numai actulŭ de acusare, fără a atinge măcarŭ cu unŭ cuvêntŭ cuvêntarea de acusare, ce amŭ ținut'o astăḑĭ. Tăgăduescŭ și exactitatea afirmațiunii sale, că § 173 a cod. crim. nu s'ar potrivi spre întemeierea acusării. Este adevĕratŭ că § 173 ḑice: cine ațîță în contra instituțiunilorŭ singuratice ale constituțiunii, se face culpabilŭ de delictulŭ ațîțării. Ei bine, nu póte exista o instituțiă mai sublimă ca statulŭ, statulŭ încă e instituțiă a constituțiunii.

Ioanŭ Slavici. Dlŭ procurorŭ persistă a afirma că articolulŭ ḑice: amŭ ajunsŭ atâtŭ de departe, încâtŭ trebue sĕ fimŭ dușmanĭ ai statului ungarŭ. Presupunênd dér neadmițêndŭ, că așa este, este o crimă, dacă mĕ mărginescŭ a constata o faptă.

Dlŭ procurorŭ accentuéză totodată simpatiile germane. Am arĕtatŭ însă că scriindŭ articululŭ, nu am fostŭ inspiratŭ de simpatiile germane, ci de sĕmțimêntulŭ generalŭ omenescŭ.

Este unŭ dreptŭ omenescŭ de a cere, ca acusatulŭ sĕ se pótă apĕrá înaintea judecătoriloră în limba sa maternă. Pertractarea procesului din cestiune m'a induioșatŭ. Sasii au venitŭ suntŭ șépte sute de anĭ în acéstă

țeră și au susținută aici până în dioa de astădi o viață germană. Acumă e vorba să se stingă acéstă viață. Póte că nu este așa, dér așa simță eu, că ea e pe stinsete. Ori incetază acéstă viață, ori a statului ungară. Acésta ni-o spune și acusarea. Ea dice: trebue să aibă cineva în acestă stată rolulă conducĕtoră. Dacă merge așa departe, încâtă noi nemaghiarii trebue să renunțămă la propria nóstră viață națională, atunci acestă rolă conducĕtoră nu póte duce decâtă la desființarea statului ungară. Nu provocă pe nimeni, ci o constată acésta cu durere.

Amă disă mai inainte, că am perdută consciința de rassă. Intorcêndu-mĕ dela Viena, nu sciam ce sunt. Românŭ óre, deorece parinții mei au fostă Români? Maghiară, căci crescerea îmi era maghiară? Ori germană, fiindcă avéă cultură germană? Sciam însĕ, că sunt omă, mai presusă de tóte omă. Trebuia sĕ caută înainte de tóte ómenii, cu cari potă lucra împreună, și acestia sunt Românii. Acéstă lucrare împreună cu dânșii nu e însĕ o conjurațiune contra statului și contra celorlalte naționalități, căci suntemă cu toții uniți într'ună stată. Antipatia unei părți față cu cealaltă nu potă sĕ o înțelegă.

Aceste principii nu sunt însĕ admise în cercurile domnitóre. In cercurile domnitóre ale Ungariei e respândită, din contră, convingerea, că ordinea nu se póte susținé decâtă prin stăpânirea unora asupra celorlalți. Dacă este așa, atunci e fără îndoială lucru primejdiosă a voi sĕ propagi aici principii de egală îndreptățire. E cu putință, că principiile, pe cari filosofii și poeții germani le-au enunțată pentru Germania și le-au găsită salutare, câtă pentru Europa civilisată, în Ungaria suntă eronate.

Dacă și d-vóstră, domniloră jurați, sunteți de părerea, că nu se póte susținé ordinea aici la noi decâtă prin aceea, că ne stăpânimă unii pe alții, atunci osândiți-mĕ. Dacă sunteți însĕ de părerea, că trebue sĕ ne suportămă unii pe alții, atunci achitați mĕ, căci atunci eu representă principiulă bună în acéstă țéră.

Apĕrătorulă Francisc **Frühbeck** în duplica sa stăruiesce pe lângă aceea, că §. 173 a cod. crim., pe care singură procurorulă își baséză acusarea, nu se potrivesce pentru motivarea acusării. Căci §. 173 însémnă espresă numai »instituțiunile singuratice ale constituțiunii« dreptă obiecte ce potă fi atacate prin ațițare. Dar e inadmisibilă de a schimbă, cum face procurorulă, statulă în întregitatea sa cu instituțiunile singuratice ale constituțiunii.

Președintele consilierulă **Jánossi** resuméză apoi momentele produse în pledórea pro și contra acusării și citesce în sfĕrșită întrebările, cinci principale și două eventuale, adresate jurațiloră:

1. Suntă d-nii jurați convinși în consciința loră, că articolulă apărută în „Tribuna» (Nr. 175 din 30 Noemvre 1884) conține o agitare în contra instituțiuniloră singuratice ale constituției?
2. Sunt d-nii jurați etc. convinși, că Ioană Slavici e autorulă acestui articolă?
3. Sunt d-nii jurați convinși, că Cornelă Pop Pĕcurară a fostă redactoră responsabilă ală »Tribunei« la apărerea articolului?
4. Sunt d-nii jurați convinși, că Ioană Slavici ca autoră ală articolului e culpabilă de delictulă agitării?
5. Sunt d-nii jurați convinși, că Cornelă Pop Pĕcurar ca redactoră responsabilă e culpabilă de delictulă agitării?
6. La casă că jurații rĕspundă la întrebarea 1 și 2 cu **da!** la întrebarea 4 cu **nu?**, sunt d-nii jurați convinși, că Ioană Slavici ca autoră ală articolului, în urma cuprinsului sĕu punibilă, s'a făcută culpabilă de negligența îngrijirii datorite?
7. La casă că d-nii jurați rĕspundă la întrebarea 1 și 3 cu **da!** la întrebarea 5 cu **nu?**, sunt convinși că Cornelă Pop Pĕcurar ca redactoră responsabilă s'a făcută culpabilă de negligența îngrijirii datorite?

Jurații au negată întrebările 1, 4 și 5, și anume întrebarea 1 cu votare secretă, ér întrebările 2 și 3 le-au afirmată. Cădêndă prin urmare rĕspunsulă la întrebările eventuale 6 și 7, acusații Ioană Slavici și Cornelă Pop Pĕcurar au fostă **achitați**.

SCIRILE DILEI.

Partida independentă și dela 48 a hotărîtă sĕ respingă în generală proiectulă de reformă a camerei magnațiloră. Partida e de părere, că acéstă cameră ar trebui sĕ se compună: din magnați, din clerulă înaltă și din membrii aleși ai jurisdicțiunei. De asemenea și partida antisemită a hotărîtă sĕ nu priméscă proiectulă nici ca basă a desbaterii speciale.

—0—

Deputații Sĕrbi din dieta unguréscă au luată, într'o conferință ținută dilele aceste în Pesta, următórele resoluțiuni: 1. Pactulă ungaro-austro-croată îlă consideră ca basă a atitudinei loră politice. 2. Dorescă ca pe basa autonomiei bisericesci naționale, sĕ aducă în armonie interesele bisericei gr. cat. și ale poporului. Pentru acésta e necesară sĕ se întemeieze în Pesta ună diară pe acții. Deputații sĕrbi voră face cunoscută acésta printr'ună manifestă.

—0—

In anulă acesta se va întemeia în Caransebeșă o tipografiă diecesană, în care se va edita și ună diară diecesană.

—0—

Luni în 28 Ianuariu cu trenulă dela órele $3^1/_2$ a sosită în Brașovă pianistulă contele Zichy, care a fostă întêmpinată la gară de către societatea philharmonică, în frunte cu primarulă orașului, președintele societății philharmonice, și de către mai multe deputațiuni dela diferite societăți de cântă. Séra, societatea (dalárda) ungurésca i-a făcută contelui artistă serenadă la locuința sa în Otelulă Nr. 1. Astă séră va fi concertulă anunțată și după concertă ună banchetă între iubitorii de artă.

—0—

La 15 (27) Februariu se va da în Viena balulă română în „Musickvereinssaal« în folosulă studențiloră români sĕraci de acolo sub Augustul Protectoratŭ ală Alteței Sale J. R. **Archiducele Rainer** și sub distinsulă patronată ală stimateloră dómne: Baróna Bourgoigne, Maria Dumba, Mathilda Dumba n. Germani, Victoria de Grigorcea, Contesa Sophie Kinsky, Principesa Franciska Montenuovo, Coelestine de Popolzer, Contesa Schönborn-Buchheim, Aurelie de Trapșia, Baróna Catinca de Vasilco. Scopulă fiindă fórte nobilă, comitetulă balului face apelă la generosulă sprijină ală compatrioțiloră, ca astfelă cu succesă sĕ pótă corĕspunde unei adevĕrate necesități. Pentru ajutorarea studențiloră sĕraci nicîodată nici ună sacrificiu nu este prea mare.

—0—

Bilanțulă generală ală »Băncii Naționale a României« pe anulă 1884 s'a încheiată. Beneficiele nete din anulă trecută au atinsă cifra de 2.770,934 lei.

—0—

Mai mulți militari reserviști, cari au luată parte la campania din 1876—77, au adresată corpuriloră legiuitóre române, dice „Națiunea,« o petițiune prin care se plângă că nu se împlinescă, față cu ei, promisiunile celi se daseră la întórcerea din rĕsboiu de a li se da funcțiuni civile compatibile cu serviciile ce au adusă. Ei mai ceră sĕ li se dea pământuri și ajutóre bănești pentru a-și cumpĕra vite și unelte de muncă, după cum li se făgăduiseră.

—0—

Nicolae Pasici, capulă insurgințiloră sĕrbi, care a fostă osîndită la mórte după cea din urmă rĕscólă și care se refugiase la Turnu-Severină, s'a stabilită în Bucuresci.

—0—

Patriarchă ală Armeniei s'a numită Haratiun exmitropolitulă din Erzerum, în loculă lui Narse.

Inmormêntarea generalului Slăniceanu.

Sâmbătă în 26 Ianuariu s'au înmormêntată rĕmășițele mortuare ale regretatului generală Slăniceanu. »Voința Națională« scrie următórele amĕnunte:

La serviciulă funebru, oficiată la ora 1 în biserica sf. George-Nou, au asistată ună însemnată numĕră de persóne de distincțiune și militari de tóte gradele. După terminarea serviciului funebru, d. generală G. Angelescu, comandantulă corpului I de armată, pronunță următorulă discursă:

»Domniloră scumpi camaradi! O împrejurare durerósă ne adună astădi împrejurulă acestui sarcofagă; suntemă chemați sĕ dămă ultima amintire generalului Slăniceanu, pe care o mórte prematură 'l a smulsă din sînulă nostru, lăsândă o soție neconsolată și regretele frațiloră sĕi de arme, cari deplângă golulă lăsată în rêndurile óstei de unulă din cei mai distinși membri ai sĕi. Eșită în viața publică în anulă 1856, ca sublocotenentă, cu ântêia promoțiune a scólei militare, generală Slăniceanu, ca fruntașă ală scólei era menită sĕ ajungă la cele mai înalte trepte ale erarhiei militare; și în adevĕră, elă a luată o parte însemnată fie ca oficeră inferioră, fie ca șefă de corpă, directoră ală scólei militare și ca șefă de stată-majoră la desvoltarea instituțiuniloră nóstre militare, concurândă continuu și fără pregetă la transformarea, la regenerarea armatei. La anulă 1876, în prediua evenimenteloră ce aveau sĕ aibă în curêndă locă în peninsula Balcanică și la care România nu putea sta nepăsătóre, generalulă Slăniceanu, ca ună omă deja încercată, prin serviciile aduse armatei, fu chemată în capulă ministerului de resbelă. Grația inteligenței și activității sale, puținulă timpă câtă generalulă Slăniceanu a ocupată acéstă înaltă funcțiune, în momentele cele mai critice, a sciută a'lă întrebuința bine, creândă regimente nuoi și pregătindă tóte resursele necesare armatei, ce în curêndă era chemată a intra în campanie. Ca șefă ală marelui stată-majoră ală armatei, înaintea trecerei Dunărei, generalulă Slăniceanu a doveditŭ érăși calități militare superióre. Sarcina sa fu cu atâtă mai grea cu câtă multă era de făcută pentru organisarea și mobilisarea armatei, care pentru ântêia óră intra în campanie. In totă cursulă carierei sale militare, generalulă Slăniceanu a fostă omulă datoriei, oștênulă fără pregetă și tocmai când, ajunsă la maturitate, era mai necesară armatei și țĕrei, tocmai atunci mórtea 'lă a răpită dintre noi. D-loră camaradi, ocasiunea durerósă în care ne aflămă mĕ opresce de a continua cu biografia fratelui nostru de arme, pentru care ar trebui pagine întregi. Suntemă prea aprópe de momentulă ce ne desparte de dênsulă pentru eternitate ca, în trăsurile generale ce vomă da fisionomiei sale, sĕ nu fimă înfluențați de slăbiciunile inerente naturei omenesci. Sĕ lăsămă dar acésta istoriei și cu fruntea descoperită sĕ dămă ultimulă adio, ultima sĕrutare fratelui nostru de arme, care a trecută în regiunile eterne și pe care nu'lă vomă uita nici odată. Adio, iubite și regretate generală; duci cu tine regretele amiciloră și camaradiloră tĕi cari voră păstra în inima loră neștérsă suvenirea ta.« Sicriulă a fostă scosă din biserică și pusă pe carulă funebru de mai mulți oficeri de cavalerie, printre cari au fostă și d-nii colonelă Salmană și maiorii Murată și Vlădoianu. Atâtă pe carulă funebru trasă de optă cai câtă și pe sicriu se vedeau ună numĕră însemnată de coróne, printre cari amă observată una de liliacŭ și crină albă cu panglice albe, pe care era scrisă: »Regele, generalului Slăniceanu,« alta de bronză cu inscripțiunea: „Generalului G. Slăniceanu, ântêiulă elevă ală scólei militare, din partea camaradiloră sĕi de clasă« și altele. Cortegiulă funebru, după care urma mulți oficeri, a strabătută strada Lipscani și s'a îndreptată prin strada Șelari la cimitirulă Belu. Panglicele carului funebru erau ținute de o parte de d-nii generali Fălcoianu și G. Angelescu, ér de cea laltă parte de d-nii generali Cernată și Al. Angelescu. După cortegiu urma și trăsura închisă a Curței regale. Trupele de paradă erau puse sub comanda d-lui generală Radovici.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. ală »Gaz Trans.«)

Pesta, 10 Februariu. — Partida liberală a primită eri séra în conferința ce a ținut'o proiectulă de lege pentru reorganisarea camerei magnațiloră. Comisiunea de trei a camerei magnațiloră a resolvată primindă proiectulă de lege pentru bugetulă anului 1885. Raportulă comisiunii accentuéză nisuințele guvernului de a ridicá țéra în privința culturală și economică, restabilindă în același timpă și echilibrulă în finanțele statului. Cu privire la veniturile și cheltuelile ordinare deja s'a obținută echilibrulă. Conversiunea rentei de aură 6% arată ună mare succesă financiară.

TELEGRAMĂ PARTICULARA A »GAZ. TRANS.«

Sibiu, 10 Februariu, $12^1/_2$ óre.

Banchetulă, ce s'a proiectată în onórea redactoriloră Barițiă și Slavici, s'a oprită prin ordină mai înaltă.

Licitațiuni.

† NECROLOGŬ. — Rosalia Colceriu născ. Pap de Kápolnok-Monostor după o bólă grea în etate de 40 ani, în ală 23-lea a prea fericitei sale căsătorii, s'a mutată la cele eterne.

Fie-i țĕrina ușóră!

Editoră: Iacobă Mureșianu.
Redactoră responsabilă: Dr. Aureliă Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 9 Februarie st. n. 1885

Rentă de aurŭ 4%	97.95
Rentă de hârtiă 5%	93.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107.50
Bonurĭ rurale ungare	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C1.50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.50
Bonurĭ croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98 50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118.75
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	118.—
Renta de hărtiă austriacă	83.30
Renta de arg. austr.	83.90
Renta de aurŭ austr.	106.20
Losurile din 1860	137 75
Acțiunile băncei austro-ungare	865.—
Act. băncei de creditŭ ung.	311 50
Act. băncei de creditŭ austr.	302.90
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.81
Napoleon-d'orĭ	9.77½
Mărcĭ 100 împ. germ.	60.35
Londra 10 Livres sterlinge	123.30

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 26 Ianuariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	—	—
Renta rom. amort. (5%)	93½	—
» convert. (6%)	88	—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	32	—
Credit fonc. rural (7%)	98½	—
» „ „ (5%)	84¾	—
» » urban (7%)	96	—
» » » (6%)	90	—
» , » (5%)	83	—
Banca națională a României	1195	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	280	—
« » » Națională	207	—
Aurŭ	11½%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieței Brașovŭ
din 10 Februarie st. n. 1885.

Bancnote romănescĭ	Cump.	8 70	Vênd.	8.72
Argint romănesc	»	8 50	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.75	»	9.77
Lire turcescĭ	»	10.98	»	11.—
Imperialĭ	»	9.98	»	10.—
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	128.—	„	129.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta și pe linia Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta a căilei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timișŭ	1.33	—	—	10.15
Brașovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighișóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediașŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blașiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiușŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vințulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Clușiu (	10.08	5·59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeșdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirișŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velințe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriș	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeșdu	8.38	5.11	—	
Clușiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriș	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vințulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiușŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blașŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediașŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigișóra	4.50	4.17	12.15	
Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Brașovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timișŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiușŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vințulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Șibotŭ	4.35	11.43	
Orăștia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborșin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulișŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovațŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.09	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovațŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulișŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bêrzova	6.18	9.18
Soborșin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăștiă	10.47	3.46
Șibotŭ	11.14	4.20
Vințulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiușŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timișóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Hațegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Banița	6.43
Petroșenĭ	7.00

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroșenĭ	8.56
Banița	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Hațegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.